

 Apoteket AB

Läkemedelsutvecklingen 2008

Läkemedelsutvecklingen 2008 jämfört med 2007

Innehållsförteckning:

Sammanfattning av kostnads- och volymutvecklingen

Inledning

Apotekens totala försäljning

- Per kundtyp och varutyp

Läkemedel totalt

- Per ATC-grupp kostnad
- Per ATC-grupp volym
- 10-i-topp per preparat
- 10-i-topp per substans
- 10-i-topp per 5-ställig ATC-kod
- Största ökningarna
- Största minskningarna

Receptförskrivet

- Översikt
- 10-i-topp per preparat
- 10-i-topp per substans

Egenvård

- Översikt
- 10-i-topp per preparat
- 10-i-topp per substans

Slutenvård

- Översikt
- 10-i-topp per preparat

Vem betalar läkemedlen?

Sammanfattning av kostnads- och volymutvecklingen

Under 2008 ökade apotekens totala försäljning av alla varor från apotek med 5,3 %, från 39 200 Mkr till 41 228 Mkr.

För humanläkemedel var ökningen 5,2 % (till 34 586 Mkr), till största delen beroende på en ökad försäljningsvolym. Volymökningen var 3,7 % (till 6 866 miljoner definierade dygnsdoser, MDDD). Denna volymökning beror antingen på att fler individer använder läkemedel eller att varje individ använder allt mer läkemedel. Till exempel är det fastställt att äldre individer använder fler DDD per person än yngre vilket således medför att en allt äldre befolkning leder till ökad läkemedelsanvändning. Resten av kostnadsökningen för humanläkemedel kan härledas sortimentsförändringar mot nya dyrare läkemedel, exempelvis immunhämmande medel och cancerläkemedel.

Den största kostnadsökningen under 2008 har skett i ATC-grupp L (Läkemedel vid tumörer och rubbningar i immunsystemet). I den gruppen ingår bland annat läkemedel för ledgångsreumatism, transplantationer och cancerbehandling. Försäljningen i gruppen har ökat med 14,2 % (en ökning med 702 Mkr) och står för 41 % av den totala kostnadsökningen. Grupp L var under 2008 den näst störst läkemedelsgruppen sett till kostnad och stod för 16 % av de totala läkemedelskostnaderna. År 2006 passerades grupp A (Läkemedel för matsmältningsorgan och ämnesomsättning) och år 2005 passerades grupp C (Läkemedel för hjärta och kretslopp). Det är svårt att uppskatta volymen för grupp L då många läkemedel i gruppen saknar fastställd DDD.

Den näst största kostnadsökningen under 2008 stod grupp N (Läkemedel för nervsystemet) för med en ökning med 357 Mkr (en ökning med 5,5 % jämfört med 2007). Den tredje största ökningen märks i grupp J (Läkemedel mot infektionssjukdomar) som har ökat med 242 Mkr under 2008 (+ 10,7 % jämfört med 2007). Tillsammans har grupperna L, N och J ökat med drygt 1,3 miljarder kronor sedan 2007 och står tillsammans för mer än 75 % av den totala kostnadsökningen under 2008.

Det är fortfarande grupp N (Läkemedel för nervsystemet) som är den kostnadsmässigt största gruppen och står för en femtedel av de totala läkemedelskostnaderna. De enskilt största läkemedelsgrupperna inom grupp N under 2008 var antidepressiva och smärtstillande läkemedel. Även anti-epileptiska medel står för en mycket stor försäljning. Volymen för läkemedlen i grupp N har ökat med 3,5 % under 2008 och trenden från tidigare år med större volymökning än kostnadsökning verkar nu definitivt ha brutits.

Den volymmässigt största gruppen är grupp C (Läkemedel för hjärta och kretslopp) och stod 2008 för nästan en fjärdedel av den totala läkemedelsvolymen mätt i DDD. Under 2008 ökade antalet DDD i gruppen med 7,5 %. De mest använda läkemedlen i gruppen är blodfettsänkande statiner (C10AA) och ACE-hämmare (C09AA) som används vid högt blodtryck och hjärtsvikt. Det är även dessa läkemedel som ökar mest i användning.

Kostnaderna för läkemedel i ATC-grupp C har efter några års nedgång åter börjat öka – under 2008 var kostnadsökningen i gruppen dock mycket liten, 0,1 % eller 2 MKr jämfört med 2007.

Generikareformen, som skedde hösten 2002, har påverkat kostnadsutvecklingen på ett sådant sätt att både kostnads- och volymutvecklingen på substansnivå måste studeras för att beskriva läkemedelsutvecklingen. Hittills har kostnaderna inom många stora läkemedelsgrupper sjunkit trots att läkemedlen används i samma eller till och med större utsträckning. Denna utveckling verkar dock ha vänt under senare år då nästan alla läkemedelsgrupper ökar både kostnads- och volymmässigt.

Generikareformen har påverkat kostnadsutvecklingen via tre mekanismer:

- 1) De faktiska bytena på apotek ger en direkt besparing.
- 2) Därutöver skapas en prispress bland utbytbara läkemedel som lett till att inköpspriserna sjunkit. Ett utgången patent leder till att generikaprodukter med lägre pris kommer på marknaden och det faktum att apoteken måste byta till det läkemedel inom gruppen som kostar minst leder till denna prispress.
- 3) Dessutom tar utbytbara läkemedel marknadsandelar från liknande substanser med patentskydd. Till exempel beror minskningen av Lanzo troligen på att förskrivningen i viss mån övergått till läkemedel där det nu finns generika (omeprazol).

Under 2004-2006 har producenter förlorat patentet för en rad preparat vilket då bidragit till dels en prispress och dels preparatskifte vilket i slutändan lett till minskade kostnader för läkemedelsgrupperna eller, i vissa fall en dämpad ökning av kostnaderna. Under 2007 och 2008 sågs inget utgången patent för något preparat som tydligt har påverkat försäljningen. Detta i kombination med ökad försäljning av flera nya, dyra preparat har bidragit till att den dämpade ökningen av läkemedelskostnaderna som observerades under några år har försvunnit och kostnaderna ökar relativt kraftigt igen. Dock syns inte riktigt samma explosionsartade ökning som i 2000-talets början.

Under 2009 förväntas en rad storsäljande preparat förlora patenten vilket antagligen kommer att leda till en påverkad försäljningsutveckling. Även de kommande åren väntas patent för en rad betydande preparat gå ut vilket kan medföra ytterligare kostnadseffekter. Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets (TLV) genomgång av läkemedelssortimentet fortsätter under 2009 vilka även de kan medföra kostnads- och volymsförändringar.

Inledning

Rapporten omfattar apotekens totala försäljningsutveckling av läkemedel och analys av de enskilda läkemedel och läkemedelsgrupper som haft störst påverkan på utvecklingen. Apotekens försäljningssiffror presenteras uppdelade på kundtyp (försäljningssätt) eller varutyp.

- **Kundtyper:** Öppenvård recept (vanliga recept och recept till Apodoskunder), Öppenvård rekvisition (beställningar till öppenvårdsmottagningar etc), egenvård (receptfria läkemedel) och slutenvård (mestadels sjukhus).
- **Varutyper:** Läkemedel (humanläkemedel), djurläkemedel, handelsvaror och övrigt.

Totalförsäljningen är summan av läkemedel som sålts i Öppenvård på recept eller rekvisition, inom egenvård samt inom slutenvård. Läkemedel kan delas upp i läkemedel för människor (humanläkemedel) och läkemedel för djur (djurläkemedel). Siffror som presenteras avser AUP (Apotekens UtförsäljningsPris) exklusive moms. För läkemedel sålda inom egenvård tillkommer moms.

Mkr = Miljoner kronor.

För klassificering av humanläkemedel används ATC-systemet, som är ett klassificeringssystem för läkemedel (Anatomical/Therapeutical/Chemical classification system). Systemet omfattar 5 nivåer och beskrivs med bokstäver och siffror. Läkemedelsverket fastställer ATC-kod för varje läkemedel som kommer på marknaden i Sverige. Mer detaljer finns i publikationen FASS (www.fass.se).

I rapporten redovisas huvudgrupper, den nivå som grupperar läkemedel med samma verkningsätt (5-ställig ATC-kod), substans och även toppsiffror på läkemedelsnamnsnivå.

ATC-nivåer

Anatomisk huvudgrupp	C	Hjärta och kretslopp
Farmakologisk/terapeutisk undergrupp	C10	Serumlipidsänkande
Farmakologisk undergrupp	C10A	Kolesterol- och triglyceridsänkande
Kemisk undergrupp	C10AA	”Statiner”
Substans – generiskt namn	C10AA01	simvastatin

Det finns tre sätt att beskriva volym: antal förpackningar, antal varurader (antal expeditioner) och antal DDD (definierade dygnsdoser). Inget av dessa är heltäckande.

DDD är en teknisk måttenhet fastställd av WHO som används för att kunna jämföra läkemedel med varandra ur en medicinsk synvinkel. En DDD är den förmodade genomsnittliga dygnsdosen då läkemedlet används av en vuxen vid läkemedlets huvudindikation. Alla läkemedel har emellertid inte DDD vilket försvårar jämförelser. I ATC-grupperna D (Hudläkemedel) och L (Läkemedel vid tumörer och rubbningar i immunsystemet) saknar till exempel ett stort antal läkemedel DDD. Mer om DDD kan läsas på WHO:s hemsida (www.whocc.no).

MDDD = Miljoner DDD.

Apotekens totala försäljning av läkemedel

- Försäljningen av humanläkemedel 2008 var 34 586 Mkr, en ökning med 5,2 % jämfört med 2007.
- Försäljningen av djurläkemedel 2008 var 665 Mkr, en ökning med 1,3 % jämfört med 2007.

Kostnad

Total försäljning AUP – 41 228 Mkr, + 5,3 % - uppdelat per kundtyp (försäljningssätt)

Alla varor	AUP exkl moms Mkr 2008	Procentuell andel av totalförsäljningen 2008	AUP exkl moms Mkr 2007	Förändring %
Apotekens totala försäljning	41 288	100 %	39 200	5,3 %
Öppenvård recept 1)	27 703	67 %	26 733	3,6 %
<i>varav Apodospatienter</i>	2 709	7 %	2 512	7,9 %
<i>varav vanliga recept</i>	24 993	61 %	24 221	3,2 %
Egenvård	6 445	16 %	5 855	10,1 %
<i>varav läkemedel</i>	3 230	8 %	3 048	6,0 %
Sluten vård beställning	6 589	16 %	6 062	8,7 %
Öppen vård beställning	550	1 %	550	0,1 %

1) I öppenvård recept ingår även förbrukningsartiklar för stomi och övriga förbrukningsartiklar som ingår i läkemedelsförmånen.

Volym

Total volym i definierade dygnsdoser (DDD), varurader (recipen) och förpackningar – uppdelat per kundtyp (försäljningssätt).

Alla varor	Miljoner DDD	Förändring %	Miljoner varurader	Förändring %	Miljoner förpackningar	Förändring %
Apotekens totala försäljning	6 867	3,7 %	253	5,9 %	328	5,8 %
Öppenvård recept	5 692	4,1 %	107	3,2 %	166	3,8 %
<i>varav Apodospatienter</i>	652	7,1 %	38	5,6 %	71	4,0 %
<i>varav vanliga recept</i>	5 041	3,8 %	69	2,0 %	95	3,6 %
Egenvård	924	2,2 %	138	8,1 %	141	8,0 %
Sluten vård beställning	214	1,7 %	7	6,4 %	16	4,9 %
Öppen vård beställning	36	-2,0 %	1	4,2 %	5	21,0 %

Kostnad

Total försäljning AUP – 41 288 Mkr, + 5,3 % - uppdelat per varutyp.

	AUP exkl moms Mkr 2008	AUP exkl moms Mkr 2007	Förändring %
Apotekens totala försäljning	41 288	39 200	5,3 %
Läkemedel - Human	34 586	32 871	5,2 %
Handelsvaror	5 186	4 768	8,7 %
Djurläkemedel	665	657	1,3 %
VUM/Naturläkemedel	235	211	11,6 %
Övrigt	614	693	-10,9 %

VUM står för Vissa Utvärtes Läkemedel. VUM är väl beprövade produkter för utvärtes bruk som är avsedda för behandling av enklare sjukdomstillstånd hos människor eller djur, det vill säga tillstånd lämpliga för egenvård. Den eller de aktiva beståndsdelarna skall ha en väletablerad användning med erkänd effekt och en godtagbar säkerhetsmarginal. VUM och naturläkemedel säljs även i övrig handel.

Volym

Total volym i definierade dygnsdoser (DDD), varurader (recipen) och förpackningar – uppdelat per varutyp.

	Miljoner DDD	Förändring %	Miljoner varurader	Förändring %	Miljoner förpackningar	Förändring %
Apotekens totala försäljning	6 866	3,7 %	253	5,9 %	328	5,8 %
Läkemedel - Human	6 866	3,7 %	165	3,9 %	164	3,2 %
Handelsvaror	-	-	81	10,8 %	156	9,1 %
Djurläkemedel	-	-	2	-3,9 %	3	-3,7 %
VUM/Naturläkemedel	-	-	4	5,4 %	4	5,0 %
Övrigt	-	-	1	-	2	-

De flesta läkemedel har DDD. DDD finns inte för övriga varor.

Kostnad

Total försäljning AUP – läkemedel per ATC-grupp.

	AUP exkl moms Mkr 2008	AUP exkl moms Mkr 2007	Andel av total försäljning	Förändring Mkr	Förändring %
Humanläkemedel	34 586	32 871	100 %	1 713	5,2 %
N - nervsystemet	6 864	6 507	20 %	357	5,5 %
L - tumörer och rubbningar i immunsystemet	5 654	4 949	16 %	702	14,2 %
A - matsmältningsorgan och ämnesomsättning	3 813	3 823	11 %	-10	-0,3 %
C - hjärta och kretslopp	3 444	3 442	10 %	2	0,1 %
B - blod och blodbildande organ	3 063	2 965	9 %	99	3,3 %
R - andningsorganen	2 891	2 756	8 %	135	4,9 %
J - infektionssjukdomar	2 508	2 267	7 %	242	10,7 %
G - urin- och könsorgan samt könshormoner	1 697	1 706	5 %	-9	-0,5 %
M - rörelseapparaten	1 356	1 333	4 %	22	1,7 %
D - hud	972	927	3 %	45	4,9 %
H - hormoner exkl könshormoner	867	837	3 %	28	3,3 %
S - ögon och öron	783	708	2 %	75	10,7 %
V - varia	589	556	2 %	36	6,4 %
P - antiparasitära, insektsdödande	85	96	0 %	-10	-10,9 %

De fyra största grupperna står för 57 % av försäljningsvärdet.

De största ökningarna har skett i ATC-grupperna:

- L (Läkemedel vid tumörer och rubbningar i immunsystemet) 702 Mkr
- N (Läkemedel för nervsystemet) 357 Mkr
- J (Läkemedel vid infektionssjukdomar) 242 Mkr

L – Största ökningen: De läkemedelsgrupper i ATC-grupp L som har ökat mest är L04AB (TNF-alfa-hämmare) och L04AA (immunsuppressiva medel) som har ökat med 252 respektive 108 Mkr. Även grupp L01XC (monoklonala antikroppar) ökar mycket, 78 Mkr jämfört med 2007. Exempel på preparat inom grupp L04AB är Enbrel, Humira, Remicade, L04AA omfattar exempelvis Tysabri, Soliris och Prograf med flera medan L01XC innehåller bland annat Mabthera, Herceptin, Trastuzumab.

N – Största ökningen: Inom ATC-grupp N är det framför allt N03AX (övriga antiepileptika) och N06BA (centralt verkande sympatometika) som ökar mest 87 respektive 70 Mkr jämfört med 2007. Även N02BE (anilider inkl kombinationer) ökar mycket, 45 Mkr jämfört med 2007. Exempel på preparat inom N03AX är Lyrica, Lamictal och Keppra, N06BA innehåller exempelvis Concerta och Strattera medan N02BE innehåller Alvedon och Panodil med flera.

J – Största ökningen: Inom ATC-grupp J har grupperna J07BM (vaccin mot humant papillomavirus) och J05AR (antivirala medel mot HIV-infektioner) ökat mest, 65 respektive 33 Mkr jämfört med 2007. I grupp J07BM finns Gardasil och Cervarix och i J05AR återfinns läkemedel vid HIV-infektioner.

De minskningar som skett mellan 2007 och 2008 har framför skett i grupp P (antiparasitära och insektsdödande medel).

Volym

Total försäljning i definierade dygnsdoser (DDD) – läkemedel per ATC-grupp

	MDDD 2008	MDDD 2007	Andel av total försäljning	Förändring MDDD	Förändring %
Humanläkemedel	6 866	6 618	100 %	248	3,7 %
C - hjärta och kretslopp	1 620	1 507	24 %	114	7,5 %
B - blod och blodbildande organ	1 118	1 075	16 %	43	4,0 %
A - matsmältningsorgan och ämnesomsättning	969	972	14 %	-3	-0,3 %
D – hud 2)	898	858	13 %	41	4,7 %
N - nervsystemet	884	854	13 %	30	3,5 %
R - andringsorganen	502	497	7 %	5	1,0 %
G - urin- och könsorgan samt könshormoner	340	338	5 %	2	0,5 %
M - rörelseapparaten	232	221	3 %	11	4,9 %
H - hormoner exkl könshormoner	139	136	2 %	3	2,2 %
J - infektionssjukdomar	63	64	1 %	-0	-0,7 %
S - ögon och öron	61	59	1 %	2	2,7 %
L - tumörer och rubbningar i immunsystemet 3)	37	35	1 %	2	5,4 %
P - antiparasitära, insektsdödande	2	2	0 %	-0	-6,4 %
V - varia	0,7	0,7	0 %	0	4,7 %

2) Definierade dygnsdoser för hudläkemedel finns oftast inte. För att få ett volymmått är 1 ml eller 1 gram ofta satt som 1 DDD.

3) Många läkemedel i grupp L saknar DDD.

De största ökningarna har skett i ATC-grupperna:

- C (Läkemedel för hjärta och kretslopp) 114 MDDD
- B (Läkemedel för blod och blodbildande organ) 43 MDDD
- N (Nervsystemet) 30 MDDD

C – Största ökningen: De ATC-grupper inom grupp C som har ökat sin volym mest är C10AA (statiner), C09AA (ACE-hämmare) och C08CA (dihydropyridinderivat) som har ökat sin volym med 49, 23 respektive 19 MDDD jämfört med 2007. Exempel på preparat i grupperna är simvastatinpreparat (C10AA), enalaprilpreparat (C09AA) och felodipinpreparat (C08CA).

B – Största ökningen: Ökat mest i ATC-grupp B har B03BB (Folacin), B01AC (Trombyl) samt B03BA (Behepan). Dessa har ökat sin volym med 25, 7 respektive 6 MDDD jämfört med 2007.

N – Största ökningen: I ATC-grupp N är det smärtstillande anilider (N02BE), övriga antiepileptika (N03AX), övriga antidepressiva (N06AX) samt de antidepressiva läkemedlen SSRI (N06AB) som ökat sin volym mest, 8, 4, 4 respektive 4 MDDD jämfört med 2007.

Sett till minskningar har ATC-grupp P (antiparasitära och insektsdödande medel) minskat mest. De övriga, mindre förändringar som kan skönjas ses i ATC-grupperna A (medel för matsmältningsorgan och ämnesomsättning) samt ATC-grupp J (infektionssjukdomar).

Kostnad

10-i-topp total försäljning AUP – läkemedel per preparat

Plats 2008	ATC-grupp			AUP exkl moms Mkr 2008	AUP exkl moms Mkr 2007	Förändring %	Plats 2007
1	L04AA11	Enbrel	Reumatoid artrit	684	588	16,2	1
2	L04AA12	Remicade	Reumatoid artrit	444	396	12,1	2
3	L04AA17	Humira	Reumatoid artrit	418	299	40,0	5
4	C10AA05	Lipitor	Blodfettsänkande	377	354	6,5	3
5	N02BE01	Alvedon	Smärtstillande	367	337	8,6	4
6	N06AX16	Efexor Depot	Antidepressivum	305	293	4,2	6
7	R03AK07	Symbicort Turbuhaler	Astma/KOL	300	275	9,1	7
8	C09CA06	Atacand	Blodtrycksänkande, hjärtsvikt	289	244	18,1	9
9	N05AH03	Zyprexa	Neuroleptikum	268	269	-0,2	8
10	A02BC05	Nexium	Magsår	243	237	2,6	10

Volym

10-i-topp total försäljning definierade dygnsdoser (DDD) – läkemedel per preparat

Plats 2008	ATC-grupp			MDDD 2008	MDDD 2007	Förändring %	Plats 2007
1	B03BB01	Folacin *)	Blodbrist	648	623	4,0	1
2	B01AC06	Trombyl	Blodförtunnande	244	238	2,4	2
3	C10AA01	Simvastatin Sandoz	Blodfettsänkande	103	93	10,2	3
4	H03AA01	Levaxin	Sköldkörtelhormon	80	79	2,1	4
5	C10AA05	Lipitor	Blodfettsänkande	73	65	11,5	6
6	A01AA01	Fludent	Fluor	72	74	-1,5	5
7	C03AA01	Salures	Blodtrycksänkande	68	64	7,0	7
8	N02BE01	Alvedon	Smärtstillande	66	60	9,8	9
9	(Ny) C09AA02	Enalapril Krka	Blodtrycksänkande	66	58	12,8	Ny
10	(Ny) C09CA06	Atacand	Blodtrycksänkande	65	53	21,8	Ny

Ny = ny på listan

Borta från listan jämfört med 2007 är Behepan och AD-vitamin i olja.

*) Folacin innehåller folsyra, ett B-vitamin som krävs för normal blodbildning. I de flesta fall får man tillräcklig mängd folsyra via födan, men vid vissa tillstånd behövs ett extra tillskott. Långvarig brist på folsyra kan yttra sig som en speciell sorts blodbrist. Folacin ges för att bota eller förebygga folsyrabrist. Vid förebyggande behandling före och under graviditet skall Folacin tas enligt läkares föreskrift. DDD baseras på profylaktiskt dygnsdos (0,4 mg). I Sverige används Folacin även för behandling av äldre med B-vitaminbrist i 25 gånger högre dygnsdos.

Kostnad

10-i-topp total försäljning AUP – läkemedel per substans

Plats 2008	ATC-grupp			AUP exkl moms Mkr 2008	AUP exkl moms Mkr 2007	Förändring %	Plats 2007
1	L04AA11	Etanercept	Reumatoid artrit	684	588	16,2	2
2	N02BE01	Paracetamol	Smärtstillande	670	625	7,1	1
3	R03AK07	Formoterol och övriga medel	Astma/KOL	519	451	15,2	5
4	B02BD02	Faktor VIII	Koagulation	488	467	4,6	3
5	N07BA01	Nikotin	Rökavvänjning	465	461	1,0	4
6	L04AA12	Infliximab	Reumatoid artrit	453	416	8,8	6
7 (Ny)	L04AB04	Adalimumab	Reumatoid artrit	418	299	40,0	Ny
8	C10AA05	Atorvastatin	Blodfettsänkande	377	354	6,5	9
9	C07AB02	Metoprolol	Blodtrycksänkande	368	375	-1,9	8
10	N05AH03	Olanzapin	Neuroleptikum	327	327	-0,1	10

Ny = ny på listan

Borta från listan jämfört med 2007 är Omeprazol.

Volym

10-i-topp total försäljning definierade dygnsdoser (DDD) – läkemedel per substans

Plats 2008	ATC-grupp			MDDD 2008	MDDD 2007	Förändring %	Plats 2007
1	B03BB01	Folsyra *)	Blodbrist	648	623	4,0	1
2	C10AA01	Simvastatin	Blodfettsänkande	308	267	15,2	2
3	B01AC06	Acetylsalicylsyra	Blodförtunnande	244	238	2,4	3
4	C03CA01	Furosemid	Blodtrycksänkande	155	158	-1,8	4
5	N02BE01	Paracetamol	Smärtstillande	149	141	5,7	5
6	C09AA02	Enalapril	Blodtrycksänkande, hjärtsvikt	145	127	14,5	7
7	A01AA01	Natriumfluorid	Fluor	128	141	-8,7	6
8	A02BC01	Omeprazol	Magsår	125	105	19,0	8
9	C08CA02	Felodipin	Blodtrycksänkande	94	89	6,0	9
10	C09AA05	Ramipril	Blodtrycksänkande, hjärtsvikt	92	86	7,6	10

*) Folicin innehåller folsyra, ett B-vitamin som krävs för normal blodbildning. I de flesta fall får man tillräcklig mängd folsyra via födan, men vid vissa tillstånd behövs ett extra tillskott. Långvarig brist på folsyra kan yttra sig som en speciell sorts blodbrist. Folicin ges för att bota eller förebygga folsyrabrist. Vid förebyggande behandling före och under graviditet skall Folicin tas enligt läkares föreskrift. DDD baseras på profylaktiskt dygnsdos (0,4 mg). I Sverige används Folicin även för behandling av äldre med B-vitaminbrist i 25 gånger högre dygnsdos.

Kostnad

10-i-topp total försäljning AUP – läkemedel per 5-ställig ATC-grupp

Plats 2008	ATC-grupp			AUP exkl moms Mkr 2008	AUP exkl moms Mkr 2007	Förändring %	Plats 2007
1	L04AB	TNF-alfa-hämmare	Reumatoid artrit m.m.	1 555	1 304	19,3	1
2	R03AK	Adrenergika och övriga antiastmatika	Astma/KOL	789	722	9,3	4
3	B02BD	Antihemofili-faktorer	Koagulation	765	728	5,1	3
4	A02BC	Protonpumps-hämmare	Magsår	701	808	-13,3	2
5	N02BE	Anilider inkl kombinationer	Smärtstillande	670	626	7,1	5
6	C10AA	Statiner	Blodfettsänkande	632	600	5,4	6
7	C09CA	Angiotensin II-antagonister	Blodtrycksänkande	620	599	3,5	7
8	N03AX	Övriga antiepileptika	Epilepsi	619	531	16,5	10
9 (Ny)	L01XC	Monoklonala antikroppar	Reumatoid artrit m.m.	602	524	15,0	Ny
10	N06AX	Övriga antidepressiva medel	Antidepressiva	540	542	-0,4	9

Ny = ny på listan

Borta från listan jämfört med 2007 är N07BA Medel vid nikotinberoende.

Volym

10-i-topp total försäljning definierade dygnsdoser (DDD) – läkemedel per 5-ställig ATC-grupp

Plats 2008	ATC-grupp			MDDD 2008	MDDD 2007	Förändring %	Plats 2007
1	B03BB	Folsyra och derivat *)	Blodbrist	648	623	4,0	1
2	C10AA	Statiner	Blodfettsänkande	401	351	14,0	2
3	B01AC	Trombocyt-aggregations-hämmare	Blodförtunnande	268	262	2,5	3
4	C09AA	ACE-hämmare	Blodtrycksänkande, hjärtsvikt	251	228	10,1	4
5	C08CA	Dihydropyridin-derivat	Blodtrycksänkande	179	161	11,6	6
6	N06AB	SSRI	Antidepressiva	176	172	2,2	5
7	C07AB	Selektiva beta-1-receptor-blockerare	Blodtrycksänkande	162	159	2,2	8
8 (Ny)	A02BC	Protonpumpshämmare	Magsyremedel	157	138	13,9	Ny
9	C03CA	Sulfonamidderivat	Blodtrycksänkande	157	160	-1,8	7
10	N02BE	Anilider inkl kombinationer	Smärtstillande	149	141	5,7	10

*) Folicin innehåller folsyra, ett B-vitamin som krävs för normal blodbildning. I de flesta fall får man tillräcklig mängd folsyra via födan, men vid vissa tillstånd behövs ett extra tillskott. Långvarig brist på folsyra kan yttra sig som en speciell sorts blodbrist. Folicin ges för att bota eller förebygga folsyrabrist. Vid förebyggande behandling före och under graviditet skall Folicin tas enligt läkares föreskrift. DDD baseras på profylaktiskt dygnsdos (0,4 mg). I Sverige används Folicin även för behandling av äldre med B-vitaminbrist i 25 gånger högre dygnsdos.

Kostnad

Total försäljning AUP största ökningarna – läkemedel per 5-ställig ATC-grupp

Plats 2008	ATC-grupp			Försäljning Mkr 2008	Ökning Mkr
1	L04AB	TNF-alfa-hämmare	Reumatoid artrit m.m.	1 555	252
2	L04AA	Selektiva immunsuppressiva medel	Svår ledgångsreumatism, svår psoriasis, svår hudinflammation, transplantation	297	108
3	N03AX	Övriga antiepileptika	Epilepsi	619	87
4	L01XC	Monoklonala antikroppar	Leukemi	602	78
5	L01XE	Proteinkinasinhibitorer	Cytostatika/cytotoxika	347	70
6	N06BA	Centralt verkande sympatomimetika	ADHD, narkolepsi	232	70
7 (Ny)	R03AK	Kombinationspreparat vid astma och KOL	Astma, KOL	789	67
8	J07BM	Vaccin mot humant papillomavirus	Vaccin	111	65
9 (Ny)	S01LA	Antineovaskulära medel	Makuladegeneration	112	50
10 (Ny)	A10AE	Insuliner	Diabetes	290	45

Ny = ny på listan

Volym

Total försäljning definierade dygnsdoser (DDD) största ökningarna – läkemedel per 5-ställig ATC-grupp

Plats 2008	ATC-grupp			Försäljning MDDD 2008	Ökning MDDD
1	C10AA	Statiner	Blodfettsänkande	401	49
2	B03BB	Folsyra och derivat *)	Blodbrist	648	25
3	C09AA	ACE-hämmare	Blodtrycksänkande, hjärtsvikt	251	23
4	A02BC	Protonpumpshämmare	Magsår	157	19
5	C08CA	Dihydropyridinderivat	Blodtrycksänkande	179	19
6	C09CA	Angiotensin II-antagonister	Blodtrycksänkande	122	14
7 (Ny)	N02BE	Anilider inkl kombinationer	Smärtstillande	149	8
8	B01AC	Trombocyttaggregationshämmare	Blodförtunnande	268	7
9	C03AA	Tiazider	Blodtrycksänkande	82	6
10	B03BA	Vitamin B12	B-vitaminbrist	112	6

Ny = ny på listan

*) Folicin innehåller folsyra, ett B-vitamin som krävs för normal blodbildning. I de flesta fall får man tillräcklig mängd folsyra via födan, men vid vissa tillstånd behövs ett extra tillskott. Långvarig brist på folsyra kan yttra sig som en speciell sorts blodbrist. Folicin ges för att bota eller förebygga folsyrabrist. Vid förebyggande behandling före och under graviditet skall Folicin tas enligt läkares föreskrift. DDD baseras på profylaktiskt dygnsdos (0,4 mg). I Sverige används Folicin även för behandling av äldre med B-vitaminbrist i 25 gånger högre dygnsdos.

Kostnad

Total försäljning AUP största minskningarna – läkemedel per 5-ställig ATC-grupp

Plats 2008	ATC-grupp			Försäljning Mkr 2008	Minskning Mkr
1	A02BC	Protonpumpshämmare	Magsår	701	-107
2	C08CA	Dihydropyridinderivat	Blodtrycksänkande	183	-77
3	G04CB	Testosteron-5-alfa-reduktashämmare	Medel vid BPH	64	-56
4	A08AA	Medel vid obesitas	Bantningsmedel	54	-32
5	B03XA	Övriga medel vid anemier	Blodbrist	415	-32
6	A08AX	Medel vid obesitas	Bantningsmedel	43	-24
7	N02AX	Övriga opioider	Smärtstillande	128	-22
8	M05BA	Bisfosfonater	Benskörhet	273	-19
9	J01MA	Fluorokinoloner	Antibiotika	50	-15
10	N06AB	SSRI	Antidepressiva	344	-13

Ny = ny på listan

Volym

Total försäljning definierade dygnsdoser (DDD) största minskningarna – läkemedel per 5-ställig ATC-grupp

Plats 2008	ATC-grupp			Försäljning MDDD 2008	Minskning MDDD
1	A01AA	Medel mot karies	Medel mot karies	136	-12
2	A11GA	Askorbinsyra	Vitamin C	63	-9
3	A11AA	Multivitaminer + mineraler	Multivitaminer + mineraler	1	-8
4	G03AB	Gestagener + östrogener	Könshormon	25	-5
5	A11EA	Vitamin B	Vitamin B	52	-4
6	C03CA	Sulfonamidderivat	Blodtrycksänkande	157	-3
7	C01DA	Organiska nitrater	Kärlkramp	62	-2
8	R01AD	Glukokortikoider	Allergiska besvär	59	-2
9	C01AA	Digitalisglykosider	Hjärtsvikt	14	-2
10	A10BB	Sulfonureider	Diabetes	19	-2

Ny = ny på listan

Apotekens försäljning av läkemedel – öppenvård recept

- Försäljningen av humanläkemedel via recept inom öppenvården 2008 var 25 228 Mkr, en ökning med 3,9 % jämfört med 2007.
- Försäljningen av djurläkemedel via recept inom öppenvården 2008 var 342 Mkr, en ökning med 6,2 % jämfört med 2007.

Kostnad

Försäljning öppenvård recept (inklusive dosdispenserade läkemedel) AUP – 27 703 Mkr, + 3,6 % - uppdelat per varutyp.

	AUP exkl moms Mkr 2008	AUP exkl moms Mkr 2007	Förändring %
Öppenvård recept inkl Apodos	27 703	26 733	3,6
Läkemedel - human	25 228	24 287	3,9
Djurläkemedel	342	322	6,2
Övrigt	2 133	2 124	4,2

I övrigt ingår stomimaterial och andra förbrukningsartiklar som ingår i läkemedelsförmånen. Kostnaden för dosdispensering av läkemedel (dospengen) som före 2005 ingick i marginalen för alla läkemedel på recept ingår numera i Övrigt. 2005 var dospengen 345 Mkr, 2006 hade den ökat till 356 Mkr och 2007 uppgick dospengen till 366 Mkr. 2008 hamnade siffran på 387 Mkr.

Kostnad

Försäljning öppenvård recept (exklusive dosdispenserade läkemedel) AUP – 24 993 Mkr, + 3,2 % - uppdelat per varutyp.

	AUP exkl moms Mkr 2008	AUP exkl moms Mkr 2007	Förändring %
Öppenvård recept exkl Apodos	24 993	24 221	3,2
Läkemedel - human	23 012	22 249	3,4
Djurläkemedel	342	322	6,2
Övrigt	1 639	1 650	-0,7

Kostnad

Försäljning öppenvård recept (endast dosdispenserade läkemedel) AUP – 2 709 Mkr, + 7,9 % - uppdelat per varutyp.

	AUP exkl moms Mkr 2008	AUP exkl moms Mkr 2007	Förändring %
Öppenvård recept Apodos	2 709	2 512	7,9
Läkemedel - human	2 215	2 038	8,7
Övrigt	494	474	4,2

Försäljning via recept

Receptförsäljningen mätt som AUP har 2008 ökat med 3,6 % till 27 703 Mkr. Försäljningen av humanläkemedel på recept har ökat med 3,9 % jämfört med 4,5 % ökning år 2007. Volymen för receptförsälda humanläkemedel i antal DDD har ökat med 4,1 %. 2007 års volymökning var 3,6 %.

Kostnad

10-i-topp försäljning via recept AUP – läkemedel per preparat

Plats 2008	ATC-grupp			AUP exkl moms Mkr 2008	AUP exkl moms Mkr 2007	Förändring %	Plats 2007
1	L04AA11	Enbrel	Reumatoid artrit	683	588	16,2	1
2	L04AA17	Humira	Reumatoid artrit	414	296	39,9	3
3	C10AA05	Lipitor	Blodfettsänkande	374	351	6,5	2
4	N06AX16	Efexor Depot	Antidepressivum	299	287	4,2	4
5	R03AK07	Symbicort Turbuhaler	Astma/KOL	298	273	9,1	5
6	C09CA06	Atacand	Blodtrycksänkande, hjärtsvikt	286	242	18,1	7
7	N05AH03	Zyprexa	Neuroleptikum	254	254	0,1	6
8	A02BC05	Nexium	Magsår	223	218	2,4	9
9 (Ny)	A10AE04	Lantus	Diabetes	222	199	11,3	Ny
10 (Ny)	B02BD02	Advate	Blödarsjuka	220	195	12,9	Ny

Ny = ny på listan

Borta från listan jämfört med 2007 är Cozaar (blodtrycksänkande) och Casodex (medel vid BPH).

Kostnad 10-i-topp – receptförsålda läkemedel – preparat

Stora förändringar har skett bland preparaten i topp de senaste åren beroende på patentutgångar för flera storsäljare, exempelvis Cipramil, Zocord, Plendil, Seloken ZOC, Norvasc och Zolofit. Ingen av dem finns längre med på 10-i-topp. De senaste åren har Enbrel (ett preparat mot bland annat reumatoid artrit) legat i topp följt av blodfettsänkaren Lipitor. Preparatet Humira, även det ett medel mot bland annat reumatoid artrit har ökat kraftigt i försäljning senaste åren och 2008 passerat Lipitor och är numera näst mest säljande preparat.

Volym

10-i-topp försäljning via recept definierade dygnsdoser (DDD) – läkemedel per preparat

Plats 2008	ATC-grupp			MDDD 2008	MDDD 2007	Förändring %	Plats 2007
1	B03BB01	Folacin *)	Blodbrist	634	609	4,2	1
2	B01AC06	Trombyl	Blodförtunnande	240	234	2,6	2
3	C10AA01	Simvastatin Sandoz	Blodfettsänkande	102	92	10,9	3
4	H03AA01	Levaxin	Sköldkörtelhormon	80	78	2,1	4
5	C10AA05	Lipitor	Blodfettsänkande	72	65	11,5	5
6	C03AA01	Salures	Blodtrycksänkande	68	63	7,0	6
7	C09AA02	Enalapril Krka	Blodtrycksänkande, hjärtsvikt	65	58	13,1	7
8	C09CA06	Atacand	Blodtrycksänkande, hjärtsvikt	64	53	21,9	10
9	B03BA01	Behopan	B-vitaminer	57	56	1,7	8
10 (Ny)	C10AA01	Simvastatin Ranbaxy	Blodfettsänkande	56	22	157,9	Ny

Ny = ny på listan

Borta från listan jämfört med 2007 är Simvastatin Actavis (blodfettsänkande).

*) Folacin innehåller folsyra, ett B-vitamin som krävs för normal blodbildning. I de flesta fall får man tillräcklig mängd folsyra via födan, men vid vissa tillstånd behövs ett extra tillskott. Långvarig brist på folsyra kan yttra sig som en speciell sorts blodbrist. Folacin ges för att bota eller förebygga folsyrabrist. Vid förebyggande behandling före och under graviditet skall Folacin tas enligt läkares föreskrift. DDD baseras på profylaktiskt dygnsdos (0,4 mg). I Sverige används Folacin även för behandling av äldre med B-vitaminbrist i 25 gånger högre dygnsdos.

Volym 10-i-topp – receptförsålda läkemedel – preparat

10-i-topplistan domineras av blodtrycksänkande läkemedel. Noterbart är att två olika preparat innehållande blodfettsänkaren simvastatin finns på 10-i-topp. Preparaten Folacin och Trombyl har båda funnits med i toppen de senaste åren.

Kostnad

10-i-topp försäljning via recept AUP – läkemedel per substans

Plats 2008	ATC-grupp			AUP exkl moms Mkr 2008	AUP exkl moms Mkr 2007	Förändring %	Plats 2007
1	L04AA11	Etanercept	Reumatoid artrit	683	588	16,2	1
2	R03AK07	Formoterol och övriga medel	Astma/KOL	516	448	15,1	3
3	B02BD02	Faktor VIII	Koagulation	475	457	4,0	2
4	L04AA17	Adalimumab	Reumatoid artrit	414	296	39,9	10
5	C10AA05	Atorvastatin	Blodfetsänkande	374	351	6,5	5
6	C07AB02	Metoprolol	Blodtrycksänkande	357	364	-1,8	4
7	L03AB07	Interferon beta-1a	Multipel skleros	318	305	4,0	8
8	H01AC01	Somatropin	Tillväxthormon	316	317	-0,4	7
9							
(Ny)	N06AX16	Venlafaxin	Anteidepressivum	305	293	3,9	Ny
10	N05AH03	Olanzapin	Neuroleptikum	300	299	0,4	9

Ny = ny på listan

Borta från listan jämfört med 2007 är omeprazol (protonpumpshämmare).

Kostnad 10-i-topp – receptförsålda läkemedel – substans

Den ökade försäljningen av generika medför att försäljningen av en aktiv substans delas av många preparat från olika producenter. För att få en samlad bild av försäljningen eller för att beskriva försäljningen ur en medicinsk synvinkel måste information på preparatnivå kombineras med information på substansnivå. Substans i topp 2008 är etanercept (Enbrel), Formoterol och övriga medel vid obstruktiva luftvägssjukdomar (Symbicort Turbuhaler) samt koagulationsfaktor VIII (Advate, Refacto, Recombinate, Kogenate, Helixate, Octonativ-M, Immunate). Kostnaden för etanercept ökade med 16 % under 2008 och under 2007 ökade den med 22 %. Kostnaden för formoterol och övriga medel vid obstruktiva luftvägssjukdomar ökade med 15 % under 2008 och med 7 % under 2007, för koagulationsfaktor VIII är motsvarande siffror 4 % under 2008 och 8 % under 2007. Kostnaden för metoprolol och somatropin minskade under året.

Volym

10-i-topp försäljning via recept DDD – läkemedel per substans

Plats 2008	ATC-grupp			MDDD 2008	MDDD 2007	Förändring %	Plats 2007
1	B03BB01	Folsyra *)	Blodbrist	634	609	4,2	1
2	C10AA01	Simvastatin	Blodfettsänkande	305	265	15,2	2
3	B01AC06	Acetylsalicylsyra	Blodförtunnande	240	234	2,6	3
4	C03CA01	Furosemid	Blodtrycksänkande	149	151	-1,7	4
5	C09AA02	Enalapril	Blodtrycksänkande, hjärtsvikt	144	126	14,6	5
6	A02BC01	Omeprazol	Magsår	106	91	16,2	6
7	C08CA02	Felodipin	Blodtrycksänkande	94	88	6,0	7
8	C09AA05	Ramipril	Blodtrycksänkande, hjärtsvikt	91	85	7,7	8
9	N02BE01	Paracetamol	Smärtstillande	89	84	6,9	9
10 (Ny)	B03BA01	Cyanokobalamin	Vitamin B12	85	78	8,2	Ny

*) Folacin innehåller folsyra, ett B-vitamin som krävs för normal blodbildning. I de flesta fall får man tillräcklig mängd folsyra via födan, men vid vissa tillstånd behövs ett extra tillskott. Långvarig brist på folsyra kan yttra sig som en speciell sorts blodbrist. Folacin ges för att bota eller förebygga folsyrabrist. Vid förebyggande behandling före och under graviditet skall Folacin tas enligt läkares föreskrift. DDD baseras på profylaktiskt dygnsdos (0,4 mg). I Sverige används Folacin även för behandling av äldre med B-vitaminbrist i 25 gånger högre dygnsdos.

Volym 10-i-topp – receptförsålda läkemedel – substans

Blodtrycksänkande medel dominerar 10-i-topp. Simvastatin ökar sin försålda volym kraftigt (15 %), liksom omeprazol (16 %) och enalapril (15 %), alla tre substanser där generikakonkurrens förekommer. För omeprazol fortsätter prispressen på preparaten eftersom volymen ökar kraftigt medan kostnaden minskar. Den blodtrycksänkande substansen furosemid minskar sin volym.

Apotekens försäljning av läkemedel – egenvård

- Försäljningen av humanläkemedel inom egenvård 2008 var 3 103 Mkr, en ökning med 6,6 % jämfört med 2007.
- Försäljningen av djurläkemedel inom egenvård 2008 var 127 Mkr, en minskning med 7,5 % jämfört med 2007.

Kostnad

Försäljning egenvård AUP – 6 445 Mkr, + 10,1 % - uppdelat per varutyp

	AUP exkl moms Mkr 2008	AUP exkl moms Mkr 2007	Förändring %
Egenvård	6 445	5 855	10,1
Läkemedel - Human	3 103	2 911	6,6
Djurläkemedel	127	137	-7,5
Övrigt	3 215	2 807	14,5

Egenvårdsförsäljningen har ökat med 10,1 %

Den totala försäljningen inom egenvård 2008 var 6 445 Mkr. Av det utgjorde läkemedel 3 230 Mkr (humanläkemedel 3 103 Mkr och djurläkemedel 127 Mkr) och ökade med 6 %. Medel vid rökavvänjning, smärtstillande och antiinflammatoriska medel samt medel vid nästäppa är de grupper som dominerar egenvårdsförsäljningen kostnadsmässigt. Volymmässigt, mätt i antal definierade dygnsdoser (DDD), har även fluor och vitaminer en stor försäljning.

Kostnad 10-i-topp – receptfria läkemedel – preparat

Listan för AUP är näst intill oförändrad jämfört med 2007 med den skillnaden att Panodil passerat Nicorette upp på femte plats samt att Voltaren T i tablettform ersatt Voltaren i gelform på tionde plats. I övrigt är listan identisk med den för 2007 vilken i sin tur ser i princip likadan ut som för åren 2006 och 2005.

Volym 10-i-topp – receptfria läkemedel – preparat

Några förändringar syns på topplistan mätt i antal sålda DDD: Ibumetin och Treo avancerar på listan medan B-Kombin Forte N och C-vitamin Sockerfri Citron tappar mark. Märk även att AD-vitamin i olja återfinns på 10-i-topp efter ett år utanför topplistan.

Kostnad 10-i-topp – receptfria läkemedel – substans

Inga större förändringar jämfört med 2007. Ibuprofen passerar acetylsalicylsyra i kombinationer upp på tredje plats medan diklofenak i tablettform är ny på listan istället för diklofenak för utvärtes bruk.

Volym 10-i-topp – receptfria läkemedel – substans

Topp 10 är helt identisk med listan för år 2007.

Kostnad

10-i-topp receptfri försäljning AUP – läkemedel per preparat

Plats 2008	ATC-grupp			AUP exkl moms Mkr 2008	AUP exkl moms Mkr 2007	Förändring %	Plats 2007
1	N02BE01	Alvedon	Smärtstillande	262	239	9,3	1
2	N02BA51	Treo	Inflammationshämmande	160	157	1,7	2
3	M01AE01	Ipren	Inflammationshämmande	143	132	9,0	3
4	N07BA01	Nicotinell Mint	Rökavvänjning	123	122	1,0	4
5	N02BE01	Panodil	Smärtstillande	78	72	8,8	6
6	N07BA01	Nicorette	Rökavvänjning	77	82	-5,2	5
7	M01AE01	Ibuprofen	Inflammationshämmande	65	58	13,5	7
8	R01AA05	Nezeril	Nästäppa	50	50	-1,1	8
9	N07BA01	Nicotinell Fruit	Rökavvänjning	46	50	-7,6	9
10 (Ny)	M01AB05	Voltaren T	Inflammationshämmande	43	27	59,9	Ny

Ny = ny på listan

Borta från listan jämfört med 2007 är Voltaren gel.

Volym

10-i-topp receptfri försäljning DDD – läkemedel per preparat

Plats 2008	ATC-grupp			MDDD 2008	MDDD 2007	Förändring %	Plats 2007
1	A01AA01	Fludent	Fluor	63	62	0,5	1
2	N02BE01	Alvedon	Smärtstillande	33	32	5,0	2
3	M01AE01	Ipren	Inflammationshämmande	33	31	5,5	3
4	M01AE01	Ibuprofen	Inflammationshämmande	18	16	13,7	7
5	N02BA51	Treo	Inflammationshämmande	17	18	-2,6	6
6	A11EAÖÖ	B-Kombin Forte N	B-vitaminer	17	18	-4,1	4
7	R01AA07	Otrivin Utan Konservering	Nästäppa	16	15	5,6	8
8	A11GA01	C-Vitamin Sockerfri Citron	C-vitaminer	16	18	-9,4	5
9 (Ny)	A11CB	AD-vitamin i olja	AD-vitaminer	15	15	4,2	Ny
10	R01AA05	Nasin	Nästäppa	15	15	-0,7	9

Ny = ny på listan

Borta från listan jämfört med 2007 är C-vitamin.

Kostnad

10-i-topp receptfri försäljning AUP – läkemedel per substans

Plats 2008	ATC-grupp			AUP exkl moms Mkr 2008	AUP exkl moms Mkr 2007	Förändring %	Plats 2007
1	N07BA01	Nikotin	Rökavvänjning	446	444	0,5	1
2	N02BE01	Paracetamol	Smärtstillande	377	346	9,0	2
3	M01AE01	Ibuprofen	Inflammationshämmande	214	195	9,5	4
4	N02BA51	Acetylsalicylsyra kombinationer	Inflammationshämmande	212	209	1,5	3
5	R01AA07	Xylometazolin	Nästappa	120	109	10,1	5
6	R01AA05	Oximetazolin	Nästappa	90	91	-0,6	6
7	A01AA01	Natriumfluorid	Fluor	84	90	-6,5	7
8	A02BC01	Omeprazol	Magsår	71	57	25,1	8
9 (Ny)	M01AB05	Diklofenak	Inflammationshämmande	69	49	40,3	Ny
10	A02AD01	Aluminium-, kalcium- och magnesium	Halsbränna	50	50	-0,9	10

Ny = ny på listan

Borta från listan jämfört med 2007 är diklofenak för utvärtes bruk.

Volym

10-i-topp receptfri försäljning DDD – läkemedel per substans

Plats 2008	ATC-grupp			MDDD 2008	MDDD 2007	Förändring %	Plats 2007
1	A01AA01	Natriumfluorid	Fluor	109	118	-7,9	1
2	A11GA01	Askorbinsyra (vitamin)	C-vitaminer	57	65	-13,0	2
3	M01AE01	Ibuprofen	Imflammationshämmande	52	49	7,2	3
4	R01AA07	Xylometazolin	Nästappa	52	48	7,5	4
5	N02BE01	Paracetamol	Smärtstillande	50	48	4,4	5
6	R01AA05	Oximetazolin	Nästappa	28	29	-2,7	6
7	N02BA51	Acetylsalicylsyra kombinationer	Imflammationshämmande	24	24	-2,3	7
8	N07BA01	Nikotin	Rökavvänjning	22	23	-0,7	8
9	A11EAÖÖ	Vitamin B-komplex	B-vitaminer	19	19	-0,1	9
10	A11CBÖÖ	Vitamin A + D	Vitaminer	19	18	2,2	10

Apotekens försäljning av läkemedel – slutenvård

- Försäljningen av humanläkemedel inom slutenvård 2008 var 5 985 Mkr, en ökning med 10,8 % jämfört med 2007.
- Försäljningen av djurläkemedel inom slutenvård 2008 var 0,6 Mkr, en minskning med 58,9 % jämfört med 2007.

Kostnad

Försäljning slutenvård AUP – 6 589 Mkr, + 8,7 % - uppdelat per varutyp

	AUP exkl moms Mkr 2008	AUP exkl moms Mkr 2007	Förändring %
Slutenvård	6 589	6 062	8,7
Läkemedel - Human	5 985	5 404	10,8
Djurläkemedel	0,6	1,5	-58,9
Övrigt	603	657	-8,1

Försäljningen till slutenvård har ökat med 8,7 %

Den totala försäljningen till slutenvården 2008 var 6 589 Mkr. Av det utgjorde läkemedel 5 986 Mkr (humanläkemedel 5 985 Mkr och djurläkemedel 0,6 Mkr) och ökade med drygt 10 %. Slutenvårdens förbrukning ökar dels på grund av att många nya och dyra läkemedel introduceras på sjukhus och dels på grund av överflyttning av beställning av läkemedel från recept till slutenvårdsrekvisitioner. Det sker bland annat för en del cancerläkemedel och andra läkemedel inom ATC-grupp L, A och B. Priset för slutenvårdsläkemedel är lägre beroende på landstingens upphandlingsavtal. Eventuella rabatter som sjukhus erhåller från läkemedelsföretag efter upphandling ingår inte i Apotekets siffror.

L är störst och S ökar mest

Läkemedel för behandling av tumörer och rubbningar i immunsystemet (ATC-grupp L) är den största gruppen sett till försäljningsvärdet. Dock är det grupp S (Ögon och öron) som står för den största procentuella ökningen, 63 % (67 % ökning 2007). Grupp L har ökat med 18 % under 2008 och grupp R (Andningsorganen) har ökat sitt försäljningsvärde med 16 % under 2008.

Kostnad

10-i-topp slutenvård AUP – läkemedel per preparat

Plats 2008	ATC-grupp			AUP exkl moms Mkr 2008	AUP exkl moms Mkr 2007	Förändring %	Plats 2007
1	L04AA12	Remicade	Reumatoid artrit	346	300	15,2	1
2	L01XC03	Herceptin *)	Bröstcancer	258	242	7,0	2
3	L01XC02	Mabthera **)	Reumatoid artrit	209	181	15,1	3
4	J06BA02	Kiovig	Immunbrist	181	153	18,9	4
5	L01CD02	Docetaxel	Bröstcancer	139	103	34,6	5
6 (Ny)	L04AA23	Tysabri	Multipel skleros	114	54	111,7	Ny
7 (Ny)	S01LA04	Lucentis	Makuladegeneration	107	42	158,9	Ny
8 (Ny)	J01CR05	Tazocin	Antibiotikum	69	50	37,6	Ny
9	V08AB09	Visipaque	Röntgenkontrast-medel	67	63	5,4	10
10 (Ny)	J01DH02	Meronem	Antibiotika	64	58	10,1	Ny

*) Inklusive beredning av Herceptin på apotek.

***) Inklusive beredning av Mabthera på apotek.

Ny = ny på listan

Vem betalar läkemedlen?

Totalförsäljningen av humanläkemedel 2008 var 34 586 Mkr exklusive moms.

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Patient	Egenvård (25 % moms tillkommer)	1 799	1 935	2 087	2 177	2 306	2 485	2 703	2 911	3 103
Patient	Recept egenavgift*	4 982	5 219	5 522	5 427	5 513	5 615	5 941	6 251	6 438
Landsting där patienten är folkbokförd	Recept förmån	14 331	15 359	16 823	17 091	17 082	17 030	17 312	18 037	18 790
Landsting där sjukhus ligger	Sluten vård	2 185	2 365	2 572	2 883	3 461	4 081	4 757	5 404	5 985
Beställaren	Öppen vård rekvisition	294	284	293	290	278	266	254	268	270

Observera att siffrorna i tabellen ovan bara gäller humanläkemedel.

* Vissa läkemedel redovisas i egenavgiften ovan men kostnaden betalas till slut ändå av landstingen via separat fakturering. Det gäller exempelvis HIV-läkemedel. Beloppet var 655 miljoner under 2008.

Den största ökningen mellan 2007 och 2008 har skett i slutenvård med en ökning på knappt 11 %. För egenvård var ökningen knappt 7 %. Landstingens kostnader för läkemedel i förmånen har ökat med drygt 4 %. Landstingens kostnader för summan av läkemedel i förmånen och läkemedel i slutenvård har ökat med knappt 6 %.

I förmånen ingår även förbrukningsartiklar för stomi, läkemedelsnära förbrukningsartiklar för tillförsel av läkemedel, speciallivsmedel för barn, teststickor för glukos med mera som landstingen betalar största delen av.

Kostnaden för dosdispensering (dospengen) redovisas sedan 2005 inte i förmånen utan betalas av landstingen separat. Den kostnaden var 345 Mkr 2005, 256 Mkr 2006, 366 Mkr 2007 och 387 Mkr 2008.